

Voortgang Luchtmetingen van LV2 in Leidschendam Voorburg, 18/05/2019

Deze mail is gezonden naar alle actieve medewerkers (huisvesters, analyseerders, technische hulpen) van de groep LV2 (Lucht voor Leidschendam-Voorburg) en naar andere geïnteresseerden in Leidschendam-Voorburg, en is ook gekopieerd aan SPPS, PZH, RIVM en aan de gemeente Leidschendam Voorburg. Alle mail gaat via Blind Copy, zoals gewoonlijk.

Organisatie

Het doel van LV2 is inzicht te bieden in luchtkwaliteit en expertise in het gebied op te bouwen. Ook is de ambitie om constructief mee te denken in zaken waarbij aspecten van luchtkwaliteit aan de orde komen. Gezondheidsaspecten zijn belangrijk – we proberen de recente medische literatuur te volgen (bijvoorbeeld via referenties in kranten, bijvoorbeeld in deze recente publicatie:

<https://www.theguardian.com/environment/ng-interactive/2019/may/17/air-pollution-may-be-damaging-every-organ-and-cell-in-the-body-finds-global-review>), maar in dit gebied kunnen we

nog wat meer expertise gebruiken. Ook willen we graag iemand bij de groep betrekken die meer meteorologische kennis inbrengt. We hebben een redelijk overzicht van de dag en nacht patronen, maar een minder duidelijk begrip hoe het meteorologisch verklaard moet worden.

Met de verwachte komst van 10 nieuwe meetkits groeit LV2. Om de organisatie behapbaar te houden, kijken we hoe we de installatiewerkzaamheden beter kunnen organiseren. Niet iedere huisvester is even handig, en we hebben ervaren dat niet elk huis even geschikt is om een paddestoel op te hangen. Ook verwachten we dat er binnenkort meetkits vervangen moeten worden. Daarom onderzoeken wij of we de installatie wat professioneler kunnen ondersteunen. Ook wat professioneler – we hebben een apart email adres voor LV2 – lv2@kpnmail.nl.

Verandering van RIVM website – samenmeten.rivm.nl

Zoals eerder gemeld: de website samenmeten.rivm.nl is veranderd, waarbij per gemeente meteen een inzicht kan worden verkregen wat de actuele toestand van luchtvervuiling is, zoals gemeten door de verschillende meetkits. De oude versie, waar ook vergelijkingen met RIVM stations te vinden zijn is benaderbaar via dezelfde website – klik dan op “Vorige versie”.

Wij gebruiken deze “vorige versie” om de gegevens van samenmeten.rivm.nl af te halen.

We verwachten dat er binnenkort nog meer veranderingen bij samenmeten.rivm.nl gaan gebeuren (in vaktermen: de API – Application Programmer Interface gaat veranderen). Wij wachten af wat de consequenties zijn voor onze zelf ontwikkelde software.

Meetkits – vervangingen en beperkingen

De eerste vijf van de tien nieuwe maatkits zijn aangekomen, en de eerste kit is geïnstalleerd en werkt. We hebben technische problemen met twee andere, en vonden dat twee huizen waar we wilden installeren niet zo geschikt waren. Er ligt dus nog materieel te wachten op installatie.

Voor de overige meetkits: er zijn geïnteresseerden en we zijn nog open voor anderen die op drukke plekken in Leidschendam Voorburg hun tuin of balkon ter beschikking willen stellen voor metingen.

Bovendien merken we dat sommige apparaten niet meer betrouwbaar lijken. We kijken hier de volgende maand naar, en we moeten dan zien of apparaten vervangen moeten worden.

We verwachten midden juni te beslissen waar de nieuwe apparatuur moet komen, en hoeveel van deze nieuwe apparatuur ter vervanging van oude apparatuur moet dienen.

Analyse van de gegevens

Op 23 april hebben wij RIVM in Bilthoven bezocht voor een technische discussie over de kalibratie van de meetkits, met name over de kalibratie van de stikstofoxide waarden. Wij hadden een aantal vragen over de effecten van de zogenaamde “nachtcalibratie”. We hadden een aantal artefacten gezien bij hogere temperaturen in de zomer, en verder vonden wij dat onze metingen na

nachtcalibratie lagere waarden hadden dan de gemiddelde waarden van de RIVM stations in de buurt.

Inderdaad verminderen hoge temperaturen de betrouwbaarheid van de NO₂ metingen. Wat gezien werd als een verloop door veroudering, met een behoefte aan nachtkalibratie tot gevolg, lijkt een temperatuureffect – vergelijkende metingen van een meetkit bij een officieel RIVM station op de Kardinaal de Jong Weg in Utrecht over een heel jaar wijzen erop dat de initiële kalibratie in de winter bij de volgende winter nog net zo geldig was. De metingen in de zomer waren echter onbetrouwbaarder en niet goed in een kalibratiefunctie te vangen. Met andere woorden: een goede kalibratie is mogelijk in de kou en het apparaat verloopt niet – maar in de zomer wordt de foutenmarge groter en onvoorspelbaarder.

Onze ervaring is dat ondanks die grotere foutenmarge ook in de zomer trends goed te onderscheiden zijn – men moet dan alleen over meer gegevens middelen.

We hebben alle calibratiegegevens voor onze stations van RIVM ontvangen en gaan daarmee aan de slag om te zien of wij een betere procedure kunnen ontwikkelen.

Nieuw meetpunt, en keuze voor nieuwe meetpunten

Eén nieuw meetpunt is nu operationeel in de buurt Damlaan/Damplein. Het is eind maart geïnstalleerd, en de NO₂ apparatuur is pas geïjkt (bij redelijk lage temperatuur). Ook al is een meetfout nog steeds mogelijk, we achten de metingen redelijk betrouwbaar, zeker als de temperatuur niet te ver is opgelopen. De meetwaarden bleken hoog gedurende de eerste weken van meten. De locatie van de apparatuur (op balkon vlak naast de drukke straat met weinig luchtcirculatie) speelt zeker een rol.

Ervaringen met NO₂ metingen in Vlaanderen hebben aangetoond dat metingen behoorlijk kunnen verschillen afhankelijk van waar je meet. Streetcanyons en kruispunten met veel afremmend en optrekkend verkeer zijn berucht. Als er meer luchtcirculatie is verbetert de luchtkwaliteit op zo'n hotspot – in feite wordt de vervuiling verspreid over een groter gebied.

Het zal interessant zijn om in deze buurt meer meetpunten te krijgen.

Publicaties en Politiek

De nota voortgangsrapport actieplan luchtkwaliteit wordt op 21 mei in de gemeenteraad behandeld (<http://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=leidschendam&agendaId=05a3c74e-a221-457a-b770-dd1b4225fe3e&FoundIDs=&year=2019> agendapunt 3.c). Naar aanleiding van het rapport hebben we op persoonlijke titel met verschillende gemeenteraadsleden gesproken over wat onze inschatting is van knelpunten en van de voorgestelde maatregelen.

We hebben gesproken met een groep in Zoetermeer die luchtmetingen in die gemeente overweegt. Ook de bewonersgroep van Leidschenveen wil graag metingen doen. Een gemeenschappelijke issue voor deze groepen: reductie van de uitstoot van de A12 door vermindering van de snelheid op deze weg op het traject Zoetermeer – Prins Clausplein. De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft al een brief laten uitgaan naar het ministerie met het verzoek de snelheid op de A12 / Utrechtse Baan te reduceren.

We hebben aan de Provincie Zuid-Holland aangegeven dat het nuttig zou zijn als de verschillende luchtmeetgroepen in de provincie bij elkaar zouden komen om gegevens en analysemethodes en eventuele software te delen.

Reacties graag naar lv2@kpnmail.nl